

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Het Nieuwe Kiesreglement

EEN MAGISTRALE VERDEDIGING

We ontfangen aan de algemene beschouwingen in de Memorie van Antwoord: Het Bestuur heeft met belangstelling van beide opvattingen kennis genomen, doch dit heeft geenszins geleid tot verandering van het standpunt waarvan bij de opstelling van het ontwerp is uitgegaan.

I. **Uitbreiding van het kiesrecht en vereenvoudiging van de formaliteiten voor het bekrachtigen van het kiesrecht.**

Uitgangspunt is en blijft voor het Bestuur een zodanig kiesstelsel in te voeren, dat waarborgt dat alle inwoners, die aan in redelijkheid te stellen eisen voldoen, en belangstelling hebben voor de publieke zaak, de gelegenheid verkrijgen aan de samenstelling van het door

verkiezing aan te wijzen deel van het

Dat deze gelegenheid onder vigeur van het bestaande kiesreglement niet bestaat, leert de praktijk van twee verkiezingen.

In de Memorie van Toelichting zijn gegevens verstrekt omtrent de kiezerslijsten 1937/1938. De cijfers van de geldende kiezerslijsten wettigen geen andere conclusie.

Het huidige kiesrecht alleen bevredigend voor Hollanders.

Hieronder plaatsen wij de cijfers, welke de memorie geeft volgens de laatste kiezerslijsten:

Volgens de laatste kiezerslijsten bedragen de aantallen kiezers der eilanden:

	Totaal	Capaciteits-	Census-	Capaciteits- tevens census-
				Kiezers
Curacao	2260	368	1758	134
Aruba	1227	28	1195	4
Bonaire	27	3	24	—
Bovenw. eil.	130	20	104	6
	3644	419	308	144

EILAND CURAÇAO.

Geboren in:	Mannen	Kiezers	Capacit.	Census	Capacit. tevens census
25 jr.					
Nederland	3733	1896	1042	44	982
Curacao	50306	10384	896	308	478
Suriname	1859	1031	264	10	248
Ned. O. I.	156	30	21	1	20
Buitenland	5418	1035	37	5	30

EILAND ARUBA.

Geboren in:	Mannen	Kiezers	Capacit.	Census	Capacit. tevens census
Nederland	448	237	134	2	132
Curacao	20031	3872	1001	25	972
Suriname	465	256	73	1	72
Ned. O. I.	10	2	—	—	—
Buitenland	6580	3264	19	—	19

EILAND BONAIRE.

Geboren in: (1—1—1938)	Mannen	Kiezers	Capacit.	Census	Capacit. tevens census
Nederland)	13	10	1	9	—
Curacao)	886	15	1	19	—
Suriname)	5565	2	1	—	—
Ned. O. I.)	—	—	—	—	—
Buitenland)	21	1	—	1	—

BOVENWINDSE EILANDEN.

Geboren in: (1—1—1938)	Mannen	Kiezers	Capacit.	Census	Capacit. tevens census
Nederland)	11	9	7	1	1
Curacao)	603	117	11	192	4
Suriname)	4778	4	2	—	—
Ned. O. I.)	—	—	—	—	—
Buitenland)	82	2	—	1	1

Deze uitkomsten zijn alleen voor de in het Moederland geboren bevestigend te noemen. 't Bestuur zou deze splitsing liever achterwege hebben gelaten. Waar de noodzakelijkheid van uitbreiding door een deel der Statenleden wordt betwist, is de uitbreiding van het kiesrecht niet mogelijk.

De in het gebiedsdeel geboren, die daarvoor belangstelling bezitten, de gelegenheid te verschaffen deel te nemen aan de verkiezing van Statenleden, op de feitelijke toestand berust.

Het Bestuur is van mening dat uitbreiding van het kiesrecht het gezag der Staten zal versterken en aan de behartiging van de publieke zaak ten goede zal komen.

De rechtvaardiging voor de indiening van een nieuw kiesreglement is hiermede gegeven.

Uitbreiding van het kiesrecht is bij de bestaande bepalingen der Curaçaoose Staatsregeling slechts te bereiken door vermindering van het bedrag van de census (voor de Bovenwindse eilanden,

geldt in dit opzicht reeds de minima in de wet gesteld) en door verlaging van capaciteitsels. Beide eisen behoren daarbij voorzoveel mogelijk te worden aangepast aan de Curaçaoose toestanden en omstandigheden.

De beschouwingen omtrent 't censuskiesrecht geven aanleiding het volgende naar voren te brengen. De regeling van 't censuskiesrecht in de Curaçaoose Staatsregeling komt in wezen overeen met die van de Grondwet 1848. Art. 96 dier Grondwet luidt: „De leden der Tweede Kamer worden in de kiesdistricten, waarin het Rijk verdeeld wordt, gekozen door de meerderjarige ingezetenen, Nederlanders, in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsrechten, en betalende in de directe belastingen ene som, die overeenkomstig de de plaatselijke gesteldheid doch niet beneden 't bedrag van f 20.— noch boven dat van f 160.— in de kieswet zal worden vereist”. De Kieswet van 1850 bepaalde evenwel in artikel 2: „De

ze wet houdt... enz. voor betalen 't aangeslagen zijn in de kohieren, die op het ogenblik van het sluiten der kiezerslijsten tot de lopende dienst behoren”. De Curaçaoose wetgever mist de bevoegdheid tot zodanige interpretatie.

Op het tijdstip betalen van de verschuldigde belasting is van grote belang voor de aangeslagene werkzaam bij een der grotere ondernemingen dan geschiedt de inning door inhouding op het loon.

Voor deze personen is derhalve het tijdstip betalen der belasting niet afhankelijk van enige handeling hunnerzijds. Of zij belangstelling voor de publieke zaak bezitten of niet zij komen automatisch op de kiezerslijst.

Treedt de belastingadministratie snel en doortastend op bij de invordering dan vergroot dit het kiezersgetal.

Voorziet mag niet uit het oog worden verloren dat het tijdstip betalen kan afstuiten op persoonlijke omstandigheden van den betrokkene en zijn gezin (groot gezin, ziekte e.d.). Speciaal omdat de Curaçaoose wetgeving bij de heffing der Inkomstenbelasting geen rekening houdt met de gezinsgrootte en de Curaçaoose bevolking juist uit grote gezinnen is samengesteld (zie de cijfers hiervoor) mag deze factor bij de beoordeling niet worden verwaarloosd. Bij de huidige wetgeving streeft de eis van het tijdstip betaald hebben der belasting het doel: wanbetalers in de eigenlijke betekenis van het woord uit te sluiten van het kiesrecht, eigenlijk voorbij.

Ten slotte kan nog worden opgemerkt dat het tijdstip van het opleggen van de aanslag op het tijdstip betalen invloed uitoefent. Voor een zekere groep personen — al is deze betrekkelijk klein — kan om praktische redenen de administratie eerst in de eerste maanden van 't tweede kalenderjaar waarover het belastingjaar loopt, de aanslag regelen. In het Voorlopig Verslag is nog opgemerkt, dat er zelfs personen waren, die nog geen aanslagbiljet in de Inkomstenbelasting hadden ontvangen. Dit komt inderdaad voor, echter niet op zodanige schaal, dat dit invloed van enige betekenis heeft op het kiesrecht.

Het verstrekken van een opgave van het aantal personen op de Benedenwindse eilanden gevestigd, dat aanspraak op kiesrecht zou hebben kunnen doen gelden, indien zij de belasting betaald hadden, is zeer moeilijk. Het onderzoek dat ten aanzien van de personen, die hun belasting tijdstip hadden betaald, moest worden ingesteld om vast te stellen of zij de overige voor de kiesbevoegdheid gevorderde vereisten bezitten, heeft veel arbeid meegebracht. Dit onderzoek uit te breiden tot alle aangeslagenen zou geruime tijd vorderen.

De beschikbare gegevens mogen hieronder volgen.

Belastingjaar 1936/1937.

Eiland	Aantal aangeslagenen f 1200 en daarboven	Aantal censuskiezers	Aantal aangeslagenen beneden f 1200	Totaal aangeslagenen
Curacao	5420	1659	2020	7740
Aruba	2770	535	1043	3813
Bonaire	65	25	20	85

Belastingjaar 1937/1938.

Eiland	Aantal aangeslagenen f 1200 en daarboven	Aantal censuskiezers	Aantal aangeslagenen beneden f 1200	Totaal aangeslagenen
Curacao	5842	1892	2546	8388
Aruba	4908	1199	1905	6813
Bonaire	61	24	18	79

Verhoudingsgewijze zou derhalve bij het kiesstelsel een verlaging van het kiesbedrag van f 1200.— op f 900.— medebrengen ene vermeerdering van het aantal censuskiezers op het eiland Curacao bedragend 606 à 850 en op het eiland Aruba 200 à 450.

Voor Bonaire kan censusverlaging helaas nog geen effect sorteren. Dit eiland (alwaar nog nooit U.L.O. onderwijs is gegeven) is geheel aangewezen op het capaciteitskiesrecht.

Bij de beschouwing van de zoeven vermelde cijfers mag niet over 't hoofd worden gezien dat het aantal censuskiezers niet overeenkomt met het aantal aangeslagenen dat tijdstip de belasting heeft betaald. Op de kiezerslijst van het eiland Curacao konden niet worden geplaatst omdat zij niet voldeden aan de overige eisen voor het kiesrecht gesteld, de volgende aantallen aangeslagenen die hun belasting tijdstip hadden betaald.

Verkiezingsjaar 1937/1938 670 (29%)
Verkiezingsjaar 1938/1939 637 (25%)

Het Bestuur kan niet inzien dat het abnormal is het inwonertal te stellen naast het aantal kiezers. Het vertegenwoordigend stelsel beoogt toch niets anders dan het volk te doen vertegenwoordigen bij de behartiging van 's Lands zaken. In verband met de gevorderde leeftijd vertegenwoordigen de meeste kiezers een gezin. Dit sluit weder aan bij de gedachte dat niet individuele personen, doch de gezinnen waarop onze samenleving is gebouwd, worden vertegenwoordigd.

Vergelijking met de uitkomsten van het algemeen kiesrecht in Nederland is mogelijk omdat de uitsluitingen zoals die voor het Moederland bij de invoering van het algemeen kiesrecht zijn vastgesteld, nagenoeg onveranderd in de Curaçaoose Staatsregeling zijn overgenomen.

Het Bestuur bezat daardoor een vergelijkingsbasis zonder alle mannelijke personen van 25 jaar en daarboven uit de bevolkingsadministratiën op te nemen.

Niettemin heeft het opnemen van deze gegevens zijn voordeel meegebracht. Zij geven een duidelijker beeld dan een geschat verhoudingscijfers kan verschaffen.

De bedoelde cijfers geven niet volledig antwoord op de vraag in het voorlopig verslag gesteld om mededeling van het aantal Nederlanders en Nederlandse onderdanen boven 25 jaar in het gebiedsdeel gevestigd. Het verschil is evenwel niet groot. De in Curacao of in een ander deel van de Staat geboren zijn toch bijna allen Nederlandse onderdanen. De groep der in het buitenland geboren bevat naast vreemdelingen ook Nederlandse onderdanen. Dit aantal is evenwel niet groot genoeg om op de totaalcijfers een merkbare invloed uit te oefenen. De resultaten van een nauwkeurige splitsing zijn voor de beoordeling van het kiesrecht naar de mening van het Bestuur niet van genoegzaam gewicht om het daaraan verbonden omvangrijk, en vaak zeer moeilijke individuele onderzoek te rechtvaardigen.

Zonder in een beoordeling te treden van de innerlijke waarde van het censuskiesrecht — het ophalen van de in de vorige eeuw daaromtrent ontwikkelde inmiddeels in het museum van de geschiedenis der staatsrechtwetenschap opgeborgen theorieën komt het Bestuur weinig vruchtbaar voor, te minder waar de Curaçaoose regeling zelfs bij de maximumgrens van f 1500.— daaraan niet kan beantwoorden — handhaaft het Be-

stuur zijn standpunt in de Memorie van Toelichting neergelegd.

Algemene rechtsbeginselen van Nederland gevolgd.

Het Bestuur is zich niet bewust ergens in de Memorie van Toelichting de indruk te hebben gewekt dat het de invoering van de Moederlandse regeling voor Curacao gewenst zou achten. Integendeel, het Bestuur is van oordeel dat aan de invoering van algemeen-automatisch-mannen- en vrouwenkiesrecht met stemplicht, in Curacao voortsomg geen behoefte bestaat. Het Bestuur wil evenwel gaarne — voorzoveel mogelijk de belangen wegnemen welke hen, die belangstelling bezitten voor de publieke zaak en aan in redelijkheid te stellen eisen voldoen, in de weg staan om het stemrecht uit te oefenen. Overigens acht het Bestuur het van groot gewicht dat bij de regeling van deze materie de algemene rechtsbeginselen van het Moederland (het couloirstelsel moge hierbij als voorbeeld dienen) worden gevolgd en wij wat de technische regeling betreft in beginsel op het veilige kompas van het Moederland gaan varen.

Bovendien kan — naar de mening van het Bestuur — wanneer vergelijking met een ander deel van het Koninkrijk plaats vindt, in dit geval alleen het Moederland daarvoor in aanmerking komen. IN CURAÇAO BESTAAT TOCH SINDS 1863 ABSOLUTE RECHTSGELIJKHEID OP DEZELFDE VOET ALS IN NEDER-

Hierbij deelen wij aan onze klanten en aan het publiek in het algemeen mede dat onze zaak

„Almacén Universal“

Madurostraat No. 46

per 15 November e.k. verplaatst wordt

naar de

Heerenstraat No. 21.

In dit grootere perceel met drie verdiepingen zullen grote collecties MEUBELEN, HUISHOUD-ARTIKELEN, LAMPEN, SPARTON IJSKASTEN, BLAUPUNKT RADIOS, ODEON PICK-UPS, JONES NAAIMACHINES en CONTINENTAL SCHRIJF-EN TELMACHINES aanwezig zijn.

Uw bezoek zal zeer op prijs gesteld worden.

C. F. MUSKUS & CO.

Het beste adres voor schoenen en hoeden is

EL PROGRESO

BREEDESTRAAT 117 A.

OTRABANDA.

LAND. In Nederlands Oost-Indië scheyt alleen reeds het landaardsonderscheid geheel andere rechtsverhoudingen. Daarnaast de verdeling van het grondgebied: **staatkundig** in: a. rechtstreeks bestuurd gebied. b. landschappen aan welke het recht van zelfbestuur is gelaten; **administratief** (voor het Europees bestuur) in gewesten, afdelingen en onderafdelingen. (voor het Inlands bestuur) in regentschappen, districten en onderdistricten; **staatsrechtelijk** in provinciën en andere gewesten, zelfstandige gemeenschappen, lokale ressorten, en inlandse rechtsgemeenschappen (zelfbesturende landschappen en Inlandse gemeenten). Ook Suriname komt voor vergelijking niet in aanmerking. Grondgebied noch bevolking komen met Curaçao overeen.

Het Bestuur kan de minderheid toegeven dat het inderdaad de bedoeling is ingrijpende wijziging te brengen in de regeling van het capaciteits-kiesrecht, ingrijpend in dien zin, dat betoogd wordt, dit zodanig te regelen, dat noch de eis op zichzelf noch de vervulling van de daarmee verband houdende formaliteiten, een redelijke werking in de weg staan. Het blijft daarbij van mening dat het gering aantal capaciteitskiezers — op het eiland Curaçao waar men in verband met de onderwijsverzorging in het verleden nog het best aan de gestelde eis kon voldoen, niet zoveel verschillend van het eveneens gering aantal censuskiezers (418 : 518) — niet het gevolg is van te geringe belangstelling maar eerstens van de te hoog gestelde eisen en ten tweede van de regeling der te vervullen formaliteiten.

Alvorens hierop in te gaan mogen een tweetal opmerkingen voorafgaan.

Twee belangrijke opmerkingen.

Ten eerste dat het capaciteitskiesrecht door de Staatsregeling niet is daargesteld als een aanvulling op het censuskiesrecht en dus geenszins is bedoeld als een achterdeur waardoor zij die om welke reden dan ook niet tijdig hun belasting-schuld hebben voldaan, kiesrecht deelachtig zouden kunnen worden. Beide eisen staan geheel afzonderlijk en zijn gelijkwaardig. De Staatsregeling noemt het capaciteitskiesrecht het eerst.

Ten tweede, dat bij al de ervaring welke met het attributief kiesrecht is opgedaan, een objectief kenmerk niet is gevonden. Van het bewijs dat welke eis dan ook waarborgt dat zij die daaraan voldoen „in de regel geschikt zullen zijn om het kiesrecht uit te oefenen en dat aan allen, die dat kenteken bezitten de uitoefening van het kiesrecht veilig kan worden toevertrouwd“ mag het Bestuur zich daarom wel ontslagen rekenen.

Bestaande eis en regeling niet te handhaven!

Het is naar het oordeel van het Bestuur klaarblijkelijk dat de bestaande eis te hoog is. Dit geldt niet alleen voor de personen, die thans de 25-jarige leeftijd hebben bereikt, maar ook voor het toekomstig geslacht. In de buitendistricten van Aruba en Curaçao alsmede op de eilanden Bonaire, Saba en Sint-Eustatius wordt op het ogenblik nog geen uitgebreid lager onderwijs gegeven. Met name voor deze eilanden zou ook in de toekomst het capaciteitskiesrecht een dode letter blijven.

Bij 't stellen van 'n capaciteitseis verband houdende met een zekere schoolontwikkeling doet zich de moeilijkheid voor, dat zelfs zij die een daarmede overeenkomende school hebben doorlopen, in de meeste gevallen niet in staat zijn daarvan te doen blijken. Het aanhouden van een behoorlijke schooladministratie en de afgifte van getuigschriften of diploma's bij het verlaten der school dateert eerst van de latere tijd.

Het Bestuur is van oordeel dat het niet aangaat om in deze leernte te voorzien door het scheppen van de mogelijkheid tot het afleggen van een examen. Men kan van personen, die in het volle leven staan nu eenmaal in redelijkheid niet meer vorderen, dat zij zich aan een examen onderwerpen door een officiële Commissie afgenomen, om kiesrecht deelachtig te kunnen worden. Dat zij die zich desondanks aan het examen hebben onderworpen, bij het onderzoek door de Commissie geen examensfeer hebben aangetroffen, is een gevolg van het tactisch optreden van de leden der Commissie: de wijze waarop deze hun taak hebben vervuld is boven alle lof verheven.

Is eenmaal het standpunt dat noch de eis op zichzelf noch de regeling van de daarmede verband houdende formaliteiten kan blijven gehandhaafd aanvaard, dan bestaat er naar het inzicht van het Bestuur generlei bezwaar om een meer passende regeling te ontwerpen.

Waarom enkel „kunnen lezen en schrijven.“

Op de vraag hoe deze regeling dan zou moeten luiden, kan eerst na ampele overweging een antwoord worden gegeven. Dat deze overweging ten slotte heeft geleid tot het stellen van de eis: het kunnen lezen en schrijven van de Nederlandse taal of van de ter plaatse gebruikelijke taal, is een gevolg van verschillende omstandigheden. De plaatselijke toestand en de wens tot een eenvoudige regeling te geraken hebben daarbij tot richtsnoeren gestrekt.

Als eerste overweging gold dat bij het stellen van een capaciteitseis verband houdende met het doorlopen van een bepaalde onderwijsinrichting — hij moge dan lager zijn dan de bestaande — de moeilijkheid van het bewijs zich onverminderd zou doen gevoelen.

Bovendien valt op de doeltreffendheid daarvan nog wel af te dingen. Hij waarborgt toch niet eens altijd dat de betrokkene op meer gevorderde leeftijd nog kan lezen en schrijven. Licht „kunnen en schrijven“ buiten de dagelijkse werk-

zaamheden van den betrokkene dan komt het wel voor dat hij het eenvoudig verleert.

Zonder aan deze omstandigheid te veel waarde te hechten, kan omgekeerd worden aangenomen, dat het kunnen lezen en schrijven insluit het bezitten van een zekere graad van ontwikkeling, welke in de regel door het bezoeken ener school zal zijn verkregen en welke ontwikkeling in de strijd om het bestaan zal zijn vermind.

De in het ontwerp gestelde eis is daarom naar het oordeel van het Bestuur niet exorbitant te noemen en hij heeft het voordeel het best aan te sluiten bij de plaatselijke toestand.

Dat het door het Bestuur voorgestane kiesstelsel in de praktijk zou neerkomen op algemeen mannenkiesrecht, zonder dat daartegen enig correctief in het leven wordt geroepen, moet het Bestuur ten stelligste gespreken. Gezegd zou mogen worden dat dit stelsel daarheen zou kunnen leiden na een 20-jarige gestrengte toepassing van leerplicht, maar dan toch nog alleen voor de personen die dan naar de leeftijd voor het eerst voor kiesrecht in aanmerking komen.

Bovendien bestaat er wel een correctief. Om het kiesrecht deelachtig te worden moeten formaliteiten worden vervuld. Hoe redelijk dit ook moge zijn, van hen, die geen of weinig belangstelling voor de publieke zaak bezitten, kan niet worden verwacht dat zij zich enige moeite zullen getroosten om stemrecht deelachtig te worden.

Hier moet het Bestuur de opmerking van het hart, dat indien de mening van de minderheid dat hier een uitermate geringe publieke belangstelling bestaat, juist zou zijn, de nieuwe regeling, welke in alle gevallen het vervullen van enige formaliteiten vordert, ten dode zou zijn opgeschreven. Van algemeen kiesrecht of een systeem dat feitelijk op hetzelfde neerkomt zouden we dan wel heel ver zijn verwijderd.

Om de doeleinden door het Bestuur gesteld te verwezenlijken is het niet absoluut noodzakelijk de eis van lezen en schrijven te stellen.

Enkel „lezen en schrijven“ nader overwogen.

Het Bestuur heeft deze capaciteitseis daarom nog eens nader overwogen. Het is daarbij tot de conclusie gekomen dat inderdaad aan de uitdrukkelijke uitspraak van de Tweede Kamer inzake het amendement van den heer IJzerman enig staatsrechtelijk bezwaar kan worden ontleend tegen het stellen van de eis: kunnen lezen en schrijven.

Uiteraard kan tegen deze mening worden aangevoerd, dat het amendement beoogde de census-eis als de omschrijving van de capaciteitseis, zoals die in het ontwerp voorkwamen — en wet zijn geworden — te doen vervallen om daarvoor uitsluitend in de plaats te lezen: „40. een kennis van lezen en schrijven bezitten, die voldoet aan de daaromtrent bij het kiesreglement vastgestelde eisen“. En bovendien dat de afwijzing van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën was gegrond — voorzoveel Suriname betreft — op de overweging dat het uitsluitend stellen van de capaciteitseis een deel der bevolking van het kiesrecht zou uitsluiten en voorzoveel Curaçao betreft op het concordantie-beginsel ten aanzien van de Staatsregelingen der beide West-Indische gebiedsdelen.

Maar daarnaast bestaat een nader bezwaar hetwelk het Bestuur inderdaad was ontgaan.

Naast het lezen en schrijven van de Nederlandse taal, is door het Bestuur — op het voetspoor van Nederlands Oost-Indië naar de aanvankelijk gestelde eis van voldoende kennis van de Nederlandse taal was vervangen voor dien van voldoende kennis van lezen en schrijven van de Nederlandse, Maleise of eventueel ter plaatse gebezigde inheemse taal — gesteld de Landstaal voor de Benedenwindse- en de Engelse taal voor de Bovenwindse eilanden.

Deze gelijkstelling — al zou het Bestuur niet zo ver kunnen gaan als door de afdelingen gewenst — is voor het actief kiesrecht onmisbaar.

Ingevolge artikel 71 der Curaçaoese Staatsregeling juncto artikel 14, eerste lid van het ontwerp, zijn de eisen voor passief kiesrecht gelijk, aan die van actief kiesrecht. Dit heeft ten gevolge dat uitdrukkelijk de gelegenheid zou worden opengesteld tot het kiezen van Statenleden die de Nederlandse taal niet machtig zouden zijn. Dit gaat inderdaad te ver. In redelijkheid mag van de aanstaande Statenleden worden verwacht dat zij alle stukken welke in de Staten worden behandeld kunnen lezen en dat zij in de vergaderingen van de Staten hun gedachten in de Nederlandse taal kunnen uitdrukken.

Zes jaren lagere school doorlopen.

Het komt het Bestuur daarom nodig voor over de bezwaren welke aan een andere omschrijving zijn verbonden, heen te stappen en artikel 1, onder 4de sub a nader te lezen: „een ontwikkeling bezitten, welke overeenkomt met de welke wordt verkregen bij het met goed gevolg doorlopen van zes leerjaren en er school voor lager onderwijs „in dit gebiedsdeel gevestigd.“ Deze wijziging is in de Nota van Wijzigingen opgenomen.

Het voldoen aan deze eis kan worden aangenomen in de gevallen bedoeld in artikel 7, tweede lid sub a en sub b (volledigheidshalve aangevuld met: 6 leerjaren“). Als nieuw punt ware daaraan toe te voegen: „de mededeling van de Commissie bedoeld in artikel 17, eerste lid van het Curaçaoese Kiesreglement 1937, dat de betrokkene met goed gevolg een proef van bekwaamheid als bedoeld in dat artikel heeft afgelegd.“ Daardoor

behouden zij, die reeds een examen op grond van de oude eis hebben afgelegd hun rechten, terwijl in de jaren 1939 en 1940 de gelegenheid zal bestaan om voor dezelfde commissie een examen gebaseerd op de nieuwe eis af te leggen. In volgende jaren behoren zij die nog niet in het bezit zijn van een geldig bewijsstuk als hievoren bedoeld, zich te wenden tot twee onderwijzers 1e, 2e of 3e klasse. De onderwijzers der school welke zij vroeger hebben bezocht zullen, al is hun taak door de nadere omschrijving iets verzaamd, naar het Bestuur meent te mogen verwachten, zeker hunne medewerking verlenen, terwijl overigens het Bestuur personen niet tot deze onderwijskrachten behorende kan bevoegd verklaren tot het afgeven der bedoelde verklaringen.

Naar het Bestuur vertrouwt is aldus een regeling geschapen, welke in de bestaande omstandigheden nog het best zal kunnen bevredigen.

INVOERING LIJSTENSTELSEL.

Een misvatting van de minderheid.

Het betoog van de leden „het eerst aan het woord“ omtrent de betekenis en de gevolgen van het lijststelsel kan het Bestuur allerminst onderschrijven.

Deze leden brachten naar voren „dat zij boven het lijststelsel verre de voorkeur geven aan het personenstelsel. In Nederland — aldus deze leden — bestaat er een grote groep personen, die de fouten van het evenredig kiesstelsel (cursivering van het Bestuur) ziet en ernstige pogingen doet om terug te keren tot het gewijzigd oud personenstelsel“. Hierdoor wordt de indruk gewekt dat in Nederland het z.g. personenstelsel heeft gegolden. Dit nu is een misvatting. Onder de grondwetten van 1848 en 1887 werd in het Moederland het districtenstelsel — ook wel meerderheidsstelsel genaamd — toegepast. Het land was verdeeld in districten in elk waarvan één lid werd gekozen bij meerderheid van stemmen.

De vertegenwoordiging hing bij dit systeem van betrekkelijk toevallige omstandigheden af. Het kwam wel voor dat partijen die tezamen de absolute meerderheid van alle in het land uitgebrachte stemmen hadden verkregen, niet de meerderheid der zetels verwierven. Maar het meer normale gevolg van het districtenstelsel was dat de minderheid nagevoeg niet was vertegenwoordigd, in overeenstemming met de verouderde gedachte dat het voldoende was enkele personen in de vertegenwoordigende lichamen toe te laten die de opvattingen der minderheden konden uiteenzetten. De correctie op het meerderheidsstelsel dat in zijn meest krasse vorm iedere vertegenwoordiging der minderheid zou kunnen uitsluiten lag in de omstandigheid dat de minderheidsgroepen in een of ander district allicht de meerderheid konden behalen en zo hare stem in het vertegenwoordigend lichaam konden doen horen.

Het heeft overigens weinig zin op dit districtenstelsel in te gaan. Voor Curaçao zal niemand aan invoering denken al om de enkele omstandigheid dat het onmogelijk moet worden geacht de eilanden Aruba en Curaçao naar billijkheid te verdelen in acht districten, in elk waarvan één lid der Staten bij meerderheid van stemmen zou worden gekozen. Voor Bonaire en de Bovenwindse eilanden is het districtenstelsel nodig om aan die eilanden een eigen vertegenwoordiger te waarborgen.

Evenredig kiesrecht beoogt zoals de Staatscommissie voor evenredig kiesrecht het uitdrukt „voor alle politieke groepen, juist gezegd, voor alle groepen, waarin de kiezers zich indelen, één zelfde verhouding in het leven te roepen tussen het aantal stemmen, dat de partij of groep heeft uitgebracht en het aantal zetels, dat zij zal innemen in het vertegenwoordigend lichaam, zodat aan alle partijen of groepen op hetzelfde gemiddeld aantal stemmen een zetel wordt toegekend“. Men heeft daarom aan evenredige vertegenwoordiging wel eens de naam van „vertegenwoordiging der minderheden“ gegeven.

Zeker zij tegen de evenredige vertegenwoordiging in een parlementair geregeerde staat bezwaren in te brengen. Door de vertegenwoordiging van de vele groepen waarin de kiezers zich kunnen splitsen, gevoegd bij de omstandigheid dat de partijen elk afzonderlijk de verkiezingsstrijd voeren, kan de vorming van een regeringsmeerderheid moeilijker worden. Dat men van het beginsel van evenredige vertegenwoordiging — een rechtse beginsel van internationale betekenis — afstand zou doen, lijkt het Bestuur hoogst twijfelachtig.

De voormelde bezwaren zijn voor Curaçao van geen betekenis. Elke groep kiezers op Aruba en Curaçao weet van tevoren zeker dat zij een aantal vertegenwoordigers in de Staten zitting zal doen nemen, dat overeenkomt met het aantal stemmen door de kiezers op hare kandidaten uitgebracht.

Het vroegere Moederlandse districtenstelsel heette „een hechte band tussen kiezer en gekozene“ tot stand te brengen. In een kleine gemeenschap als Curaçao bestaat deze band onder alle omstandigheden. Overigens moet aan deze „hechte band“ niet te veel waarde worden gehecht, aangezien zij de vrijheid van den vertegenwoordiger in ongunstige zin kan beïnvloeden en het algemeen belang nadelen. De band tussen eiland en afgevaardigde blijft behouden doordat elk eiland een of meer afgevaardigden heeft, bepaaldelijk gekozen op lijsten op dat eiland ingeleverd.

De mening dat men ook personen moet kunnen kiezen, wie niet tot een partij behoren kan het Bestuur volkomen onderschrijven. Het evenredig kiesrecht heeft in het Moederland die mogelijkheid juist geschapen. Het oorspronkelijk in de wet neergelegd verdelingsstelsel heeft

zelfs tot het euvel geleid van versnippering der stemmen door de talrijkheid van het aantal der individuele vertegenwoordigers in de Kamer. Daartegen zijn maatregelen getroffen welke bij de laatste Grondwetsherziening zijn gesanctioneerd. Momenteel wordt in het Moederland zelfs een waarborgsom gevorderd welke aan de Staat vervalt indien niet 75% van den kiesdeler wordt behaald.

Of men gecandidateerd wordt door een georganiseerde partij of door een kiezersgroep zonder bepaald verband maakt voor den uitslag geen verschil. De kiezers hebben in beide gevallen de beslissing in handen.

Partijvorming.

Overigens is partijvorming — Fruin legde in 1869 daarop reeds de nadruk — een verschijnsel dat men kan negeren of erkennen, maar niet kan tegenhouden; de partijen hebben haar bestaansgrond buiten elke kiesrechtregeling om. Gelijkgzinden op elk terrein van het maatschappelijk leven sluiten zich aanen. Zeker kan de band tussen gelijkgezinden op staatkundig terrein min of meer los zijn en buiten de verkiezing zelfs niet naar buiten tot uitdrukking komen, maar dit neemt niet weg, dat ook de individuele kandidaat die zich aandient als niet tot enige partij te behoren, alleen zal worden gekozen als een genoegzaam aantal kiezers hem steunen, welke steun zij toch in de regel alleen zullen verlenen indien zij zijn inzichten in grote trekken delen. Het gelijke inzicht zal de doorslag geven; of de gelijkgezinden zich al of niet als partij organiseren is van geen principiële betekenis.

Waarom het lijststelsel.

Zoals reeds in de Memorie van Toelichting is uiteengezet kan men bij evenredig kiesrecht uit twee stelsels een keuze doen n.l. uit het personen- en het lijststelsel. Beide zijn een vorm van evenredige vertegenwoordiging.

Ten overvloede moge nog worden opgemerkt dat ook in Oost-Indië het personenstelsel als uitvoelisel van het evenredig kiesrecht wordt toegepast.

(Nader wordt dit in de Memorie van Atnwoord uiteengezet Red. Amigoe.)

Door de geheel andere basis waarop de verkiezing van leden van het Centraal Vertegenwoordigend Lichaam in Oost-Indië plaats vindt (afzonderlijk door de bevolkingsgroepen; indirecte verkiezing; in een enkel geval meervoudig stemrecht) is het naar de mening van het Bestuur onmogelijk enig argument voor of tegen de invoering van het personenstelsel op Curaçao uit deze kiesrechtregeling te putten.

Aangezien in verband met het personenstelsel in de Memorie van Toelichting ook het verkiezingssysteem voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal is aangehaald, moge volledigheidshalve nog worden aangetekend dat ook de leden van deze Kamer op de grondslag der evenredige vertegenwoordiging, doch indirect (door de leden van de Staten der provinciën) worden gekozen.

Mede omdat in Curaçao rechtstreekse verkiezing moet plaats vinden blijft het Bestuur aan het eenvoudige lijststelsel de voorkeur geven.

Naar aanleiding van de opmerking dat als een kandidaat zich niet op een lijst verbindt met andere personen, alle stemmen die hij te veel op zich heeft verenigd verloren gaan, moge nog het volgende worden vermeld.

In elk stelsel van evenredig kiesrecht wordt het stemmenaantal vastgesteld dat voor de keuze van één afgevaardigde behaald dient te worden.

De stemmen die een gekozen afgevaardigde te veel op zich heeft verenigd gaan bij het lijststelsel over op de andere kandidaten van dezelfde lijst, eventueel van de verbonden lijst.

Of bij het personenstelsel de overige stemmen worden overgedragen is van tevoren niet te zeggen; vindt de overdracht plaats dan hangt het grotendeels van het toeval af aan welke kandidaat zij ten goede komen.

Het verloren gaan van stemmen komt op grove wijze voor bij het districtenstelsel. De meerderheid krijgt de zetel, de minderheid wordt niet vertegenwoordigd.

Het geval in het voorlopig verslag bedoeld, zou zich kunnen voordoen als de enige kandidaat van een lijst een aantal stemmen zou behalen gelijk aan of groter dan het dubbele van de kiesdeler. De tweede zetel zou dan ten goede komen aan de lijst welke het eerst voor een plaats in aanmerking zou komen bij voorgestelde toepassing van het verdelingsstelsel.

Dit uitzonderlijke geval kan naar de mening van het Bestuur gerust buiten beschouwing worden gelaten.

Geen enkele der individuele kandidaat gestelde personen kon bij de ten vorige jaren gehouden verkiezing de kiesdeler behalen. Alle op hen uitgebrachte stemmen gingen verloren.

De vraag of het partijwezen zoals we dat in Nederland kennen ook voor Curaçao het meest wenselijke stelsel is, kan naar de mening van het Bestuur zonder bezwaar onbeantwoord blijven, wijl de Curaçaoese kiezers alle vrijheid bezitten om zich te organiseren zoals zij het verkiezen.

Het doet het Besuur leed, dat de leden der Staten in het Voorlopig Verslag „het eerst aan het woord“ zich niet met het ontwerp kunnen verenigen en derhalve afwijzend staan tegen het scheppen van een redelijke mogelijkheid voor de Curaçaoese bevolking om deel te nemen aan de samenstelling van het Vertegenwoordigend Lichaam.

Nog meer betreurt het Bestuur de motieven welke tot dit standpunt hebben geleid. Zij berusten naar de mening van het Bestuur enerzijds op een onjuiste

VEAMOS:

¿QUÉ ES Cocomalt?

CALIENTE O FRIO

ES RICO

Los médicos y los expertos se lo dirán a usted. No se trata de chocolate en polvo, ni de leche malteada, sino de un concentrado nutritivo. Suculento y de gusto tentador, COCOMALT abunda en substancias que se transforman en energía. Los adultos ganan con él vitalidad y fuerza; los niños, vigor y animación.

Distribuidores:
H. SALAS & CO. Inc.
Willemstad.

SINCRONICE: Estampas Pueblerinas, Radio Caracas — YV5RA. Todos los Jueves a las 8.30 p.m.

WAAROM VALSE TANDEN GEBRUIKERS EEN MINDER AANGENAME ADEM HEBBEN.

Duizenden lijden zonder het te weten.

U kunt zelf de lucht van Uw vals gebit niet merken — maar anderen wel. De dentisten noemen deze lucht „gebit adem“. Het komt van een schuim, dat zich vergadert onder 't gebit. Dit schuim is onzichtbaar, maar het kan Uw adem zoo onaangenaam maken, dat Uw vrienden er voor terug schrikken. Het kan bacteriën ontwikkelen, die de andere tanden aansteken. Uw gezondheid en plezier bederven.

Gewone afschuiers kan ditschuim van 't gebit niet wegnemen — het kan U niet beschermen tegen „gebit adem.“

Maar probeer het met Polident!

Polident maakt het niet alleen schoon, maar het zuivert het gebit zonder schuier. Het neemt elk beetje schuim, onreinheid, vlekken en geur weg en maakt Uw gebit zuiver en schoon alsof het nieuw was.

Uw adem wordt frisser, Uw mond schoon — en Uw gebit duurt langer en

blijft mooier. Polident is goedgekeurd door deskundigen, door Good House-keeping en tienduizenden gebruikers. Het kost maar 0.70 in elke Apotheek op Curaçao en Aruba en U kunt er lang mee doen.

Polident zuivert als een toovermiddel. Leg 't gebit of bridge in een half glas water, voeg er een weinig Polident poeder bij. Laat het 10 a 15 minuten liggen, dan is 't gereinigd..... klaar voor 't gebruik.

Algemeene Transport Onderneming

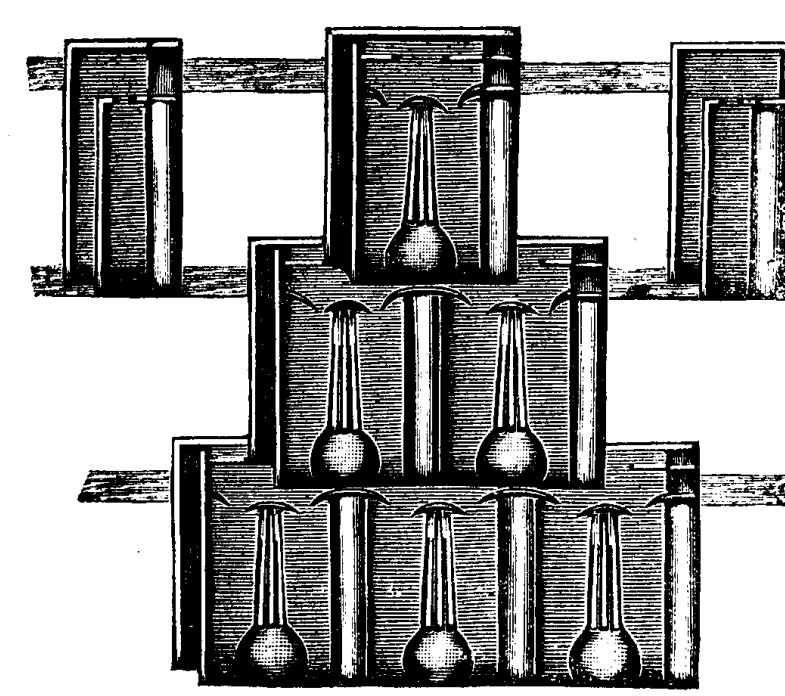
A.T.O.

Belast zich met: Verhuizingen Transporten Afhalen van bagage.

Orders worden aangenomen door.

N.V. BOUWMAATSCHAPPIJ „NEDERHORST“, Tel. 25. 4-2

J. SIPKES, Tel. 513.

STEEDS IN VOORRAAD

GROOTE PARTIEN PRIMA DAKPANNEN.

F. Vreugdenhil.

DE RUITERKADE 36. TELEF. 339.

waardering van de feitelijke toestand, anderzijds op een miskenning van het doel van het Vertegenwoordigend stelsel.

Dit stelsel op economische belangrijheid — waarmede eenzelfde belangrijheid op cultureel en charitatief terrein nog niet behoeft samen te gaan — op te bouwen, zou een anachronisme betekenen; een dergelijk systeem is trouwens in het bestaande Kiesreglement evenmin belichaamd. Economische belangrijheid behoort tot uitdrukking te komen in een lichaam als de Kamer van Koophandel.

Wel geeft het Bestuur toe dat elke verruiming van het kiesrecht de Staten dichter brengt bij het uiteindelijke doel, een afspiegeling te zijn van het volk, maar dan ook van het gehele volk.

Daarvan zijn we evenwel ook onder de nieuwe kiesrechtregeling nog zover verwijderd, dat beschouwingen daarover beter achterwege kunnen blijven.

De vraag die thans ter beantwoording voorligt is deze: Bestaat er aanleiding de Curaçaoese bevolking in zijn geheel genomen, praktisch van het kiesrecht uit te sluiten? En deze vraag beantwoordt het Bestuur ten stelligste ontkennend.

Met betrekking tot de fatale splitsing, welke het nieuwe kiesstelsel zoude medebrengen, kan het Bestuur de minderheid volkomen geruststellen. Het nieuwe kiesstelsel zal daaraan niets toe of afdoen. Verschil van mening leidt in een vrij land tot partijchap buiten elke kiesrechtregeling om; met verdeeldheid onder de bevolking heeft dit niets uit te staan.

Zeker kan die partijchap duidelijker naar buiten treden bij de invoering van een systeem dat beoogt medewerking aan de behartiging van 's Lands belang te verlenen. Deze ervaring hebben wij ten vorige jaren ook opgedaan bij de eerste verkiezing. — Van enige afkeer van partijformatie is daarbij niet gebieken. Integendeel men heeft zich naar believen gesplitst in partijen, partijen zelfs groepen en iedere partij of groep heeft actie gevoerd voor de verkiezing van de door haar uitverkoren kandidaten. Daartegen is ook in redelijkheid geen bezwaar in te brengen.

Bij elke vorm van medewerking aan de behartiging der publieke belangen is nu eenmaal organisatie der openbare mening nodig en dit is partijvorming.

Trouwens „op geen gebied van menselijk bedrijf (ontstaat) beweging zonder partijchap, en — de grootste uitkomsten (zijn) steeds de prijs van de heftigste partijstrijd geweest“, schreef reeds Thorbecke.

Het Bestuur is na ampele overweging van al hetgeen door de minderheid is aangevoerd, niet tot de overtuiging gekomen, dat voor enige onrust onder een bepaald deel der bevolking aanleiding bestaat en vleit zich met de hoop dat ook de minderheid bij nader inzien tot de conclusie zal komen, dat niet intrekking van het ontwerp, doch aannemning en toepassing daarvan in het belang zal zijn van het Curaçaoese volk in zijn geheel.

„Gegadigden voor het in erfpacht bekomen van een of meer perceelen, deel uitmakende van de strook domeingrond op Rio Canario, begrensd als volgt: ten zuiden door den Schottegatweg, ten noorden door een parallelweg, ten westen door „La Princesa” en ten oosten door de rooi Rio Canario, worden verzocht zich vóór 20 November a. s. schriftelijk tot den Administrateur van Financiën in Curuçao te wenden, onder opgave van den aard en het doel der door hen voorgenomen bebouwing.”

De Administrateur van Financiën in Curuçao,
FRANKE.

Voor uw kinderen

TODDY

3 MAAL PER DAG.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT

Nu Hongarije met zijn troepen het Hongaarse gedeelte van Tsjecho Slowakije heeft bezet, is de politiek momenteel zonder schokkende gebeurtenissen, alhoewel er een latente spanning blijft bestaan. Amerika zal zijn vliegtuigen aanmerkelijk uitbreiden; in Engeland namen deze dagen 12 duizend vrijwilligers aan luchtoefeningen deel en dan nog de oorlogtoebereidselen, welke we niet vernemen. Speciaal in de fascistische landen. Want daar zit men niet stil, wanneer Hitler deze dagen nog in een rede te Weimar mededeelde, dat het Duitse volk op alles moet zijn voorbereid. De rede van Hitler bestond verder uit hevige aanvallen op de democratische regeringen, en in bijzonder op de politieke tegenstanders van het verdrag van München.

Uit de toon van de rede viel op te maken dat Hitler de vrijheid van spreken in de democratische landen als iets onduidelbaars beschouwt, terwijl zij die de politiek van Duitsland en van Italië durven becrisiteren voor oorlogspropagandisten worden uitgemaakt.

Men ziet hier wel weer voor de zoveelste maal dat er binnenkort nog wel weer eens een gelegenheid komt, dat Hitler de democratische landen nog weer eens een mes op de keel zal zetten, gelijk hij dat gedaan heeft in Godesberg. En wanneer ze dan niet toegeven dan zijn zij de schuld van de oorlog; geven ze wel toe dan is alleen aan Hitler het behoud van de vrede te danken.

Geen wonder dan ook dat meer en meer de vraag zich opdoet: Was de politiek van Chamberlain wel de juiste?

„American Institute of public opinion” publiceert de eerste resultaten van een referendum over het accoord van München.

Er waren drie vragen gesteld. De eerste luidde: „Zijt gij van mening, dat Engeland en Frankrijk gelijk hadden, toen zij de eisen van Hitler aanvaardden, liever dan het tot een oorlog te laten komen?”

Van de aanvoerden liiden 60 procent „ja” en 40 procent „neen”.

De tweede vraag was: „Acht zij de Duitse eisen gerechtvaardigd?”

„Ja” antwoordden 27 procent der stemmers en 63 procent zeiden „neen”. „Geloof gij, dat de overeenkomst van München voor jaren de vrede zal verzekeren?” luidde de derde vraag.

Twee en veertig procent der antwoorden verwachten een consolidering van de vrede, 58 procent verklaarden, dat het oorlogsgevaar na München gestegen is.

En gelijk tegenover Duitsland doet zich ook tegenover Japan de vraag gelden: Kunnen we dat zo maar zijn gang laten gaan in China? Want daar wordt een groot Aziatisch blok gevormd; en in Frankrijk gingen deze dagen stemmen op dat dit land met Engeland en Amerika zich daartegen zouden verzeten.

Thans zou zeker voor een dergelijk optreden de beste tijd zijn. Want al zijn volgens Japanse berichten de verliezen van de Chinezen in de oorlog veel groter als van de Japanners; toch heeft Japan wel zijn handen vol in China. Ook van natuurrampen blijft dit land niet gespaard. Zo heeft een geweldige aardbeving in Noord Japan daar grote verwoestingen aangericht.

Terwijl er nog duizenden Poolse Joden aan de grens wachten op de uitslag van de Pool-Duitse onderhandelingen, is daar onder deze arme mensen de typische toestanden niet van verzachtende omstandigheden spreken, wanneer in Parijs een Duits gezantschapattache werd

neergeschoten door een Polak, die in zijn zak een brief had van zijn ouders vol met de meest gruwelijke verhalen over wat deze mensen in het Duitse rijk te verduren hadden?

De moedige Kardinaal Faulhaber blijft zijn stem verheffen tegen het misdadig optreden der Nazis en heeft deze dagen weer een rede gehouden, om op te komen voor de, door Hitler zelf gewaarborgde rechten der Katholieken; maar deze waarborgen worden, op zijn Duits, voor een vordje papier gehouden, en de Katholieken uitgekretten voor verraders van de Staat.

Het zijn nog de Duitse bisschoppen alleen, die hun stem durven verheffen tegen het Duitse regime, nu alle andere goedwillende als een Niemöller enz. in concentratiekampen, in Schutzhaft worden opgesloten.

Overigens maakt het een eigenaardige indruk, dat een regeerstelsel, dat zich zo sterk laat voorstaan op het handhaven van orde en tucht, op geen andere wijze de vrijheid van zijn burgers weet te handhaven dan door hen in arrest te stellen.

In landen met een „zwakke” regering stelt men niet den aangevallene, maar de aanvaller in arrest.

Dit is wel een sonderlinge figuur voor een staat, waar naast leger en politie ontelbare formaties gereed staan om de orde te bewaren, desnoods met de meest krasse middelen.

Het moet voor al die machten toch kinderwerk zijn om al de orde te handhaven en de kerkgang der gelovigen ongestoord te doen plaats vinden.

De huidige situatie is wel een opmerkelijk teken van zwakte.

Of van onwil?

Si es una medicina del
Dr. Chase
puede dependerse

CURACAO.

BARAKKEN MILITAIRE POLITIE OP ARUBA.

Door Z. Exc. den Gouverneur is een derde: suppletioire begroting ingediend met het doel een eerste crediet te verkrijgen voor een voorziening, waarvan niet tot het dienstjaar 1939 kan worden uitgekeerd.

De bestaande barakken waarin de militaire politietroepen te San Nicolaas op Aruba zijn ondergebracht zijn onbruikbaar geworden tengevolge van de uitbreidingswerkzaamheden aan de aanbrengende verwerkingsinrichtingen van de Lago Oil & Transport Co. Door het lawaai, dat door deze uitbreidingswerkzaamheden, en speciaal door het klinken van stalen bouten wordt veroorzaakt, is het afnemen van verhooren, het telefoneren enz. geheel onmogelijk geworden, terwijl de nachtploegen, der politie, die overdag moeten slapen, daarin door voormeld lawaai verhoinderd worden. Een en ander schept een toestand, die de juiste uitoefening van de politiedienst onmogelijk maakt en derhalve onverwijld voorziening behoeft. Ofschoon mag aangenomen worden, dat de uitbreidingswerkzaamheden der voornoemde Olie-maatschappij van voorbijgaande aard zijn, is het nochtans wenselijk door het bouwen van noodbarakken of anderszins aan deze onhoudbare toestand een einde te maken, aangezien de bestaande barakken uit tijdelijke houten gebouwen bestaan, welke binnen afzienbare tijd door permanente stenen gebouwen dienen vervangen te worden. Derhalve meent het Bestuur, dat ter besparing van de ekstrakosten aan het bouwen van noodbarakken verbonden, onverwijld aan het bouwen van nieuwe stenen barakken

Het verlicht en geneest Ischias, neuritis, reumatiek,

Zenuwpijn en Rugpijn.

Velen hebben zich gered door het dagelijks verlies van een kleine betaling voor een bestaand middel en verlichting gevonden voor pijn, pijnlijke en spierpijn, zodat het hun mogelijk was hun dagelijks werk te doen.

Zij kochten een flacon achtige, door-dringende OMEGA OLIE voor f 0.70, wreeven er goed mee n — en hadden succes.

Als pijnen Uw gewrichten en spieren kwelen — als pijnlijke uw arm verstijft — als uw voeten gevoelig zijn — als rugpijn u in ellende dompelt — neem OMEGA OLIE en U geneest.

Duizenden gebruiken het om hun ischias, neuritis, reumatiek en rugpijn te genezen — een flacon van f 0.70 is voor lang voldoende

dient begonnen te worden, welk werk tezamen kan worden uitgevoerd met de bouw van het nieuwe politiebureau in San Nicolaas en daarmee een geheel zal vormen. Het meubilair in de bestaande barakken is door slijtage onbruikbaar geworden en zal door nieuw dienen te worden vervangen. Voor de bouw van een nieuw politiebureau zal de Staat het nieuwe meubilair is f 48.000.— benodigd, waarvan thans f 5.000.— wordt aangevraagd teneinde onverwijld met de nodige werkzaamheden te kunnen beginnen. Het resterende bedrag zal bij 2de suppletioire begroting 1939 worden aangevraagd.

Tot dekking der meerdere uitgaven kan de raming van het middel Invoerrecht nader verhoogd worden met f 5000.—, waardoor het totaal van de raming der middelen en inkomsten wordt als volgt:

A. Belastingen	f 6.802.700.—
B. Inkomsten van onderscheiden aard	f 3.040.337.—
Totaal	f 9.843.037.—

EXAMEN.

Op 29 October slaagden voor de R.K. Bond van „Grote” Schrijvers „St. Genesius” Afdeling Machine Schrijven:

Koos ten Brink, Joh v. Bruggen, Benigno Chatlein, Stanley Kent, And. de Lima, Silvio Newton, Max Bood.

Leerlingen van het St. Thomas College.

Yolando Corsen, Helene de Castro, Comy Schouten.

Leerlingen van het St. Antonius Gesticht. Onze hartelijke gelukwensen.

AANGIFTE VAN NIEUWE LEERLINGEN.

We vestigen de aandacht van onze lezers op de advertentie van de hoofden van het St. Thomas College en van het St. Albertus College, waarin verzocht wordt leerlingen voor die twee scholen tusschen 16 en 23 November te willen aanmelden.

BIJ EEN INGEZONDEN STUK

De Beurs heeft in haar blad van Maandag het volgende ingezonden stuk van ons opgenomen:

Om der waarheid wille zult U wel dit schrijven willen opnemen ter rectificatie van wat U geschreven hebt in uw blad van Zaterdag 11. onder de kop van „Aan het einde der week” over de Statenvoorzitter de Hr. Sprockel.

Noch middellijk, noch onmiddellijk, noch telefonisch, noch schriftelijk, noch op welke andere wijze ook, heeft ondergetekende in de laatste twee weken in enig contact gestaan met den Heer Sprockel, zodat uw veronderstelling dat de Amigoe door voorzitter Sprockel is ingelicht in alle opzichten onwaar is.

Uw wenk aan de Statenvoorzitter was dan ook bijgevolge alleszins misplaatst.

We willen ons vleien met de hoop dat U dit schrijven zelfs gaarne zult opnemen om enigszins te herstellen, de schade die aan den eer en goeden naam van de Statenvoorzitter, den heer Sprockel, door uw geschrift is aangedaan.

In een onderschrift is de Redactie van mening, dat eer en goede naam echter niet in geding komen.

En wanneer het waar is, wat de Beurs schrijft:

„Bovendien mag Voorzitter Sprockel de Staten inlichten wie hij wil, wanneer

U KUNT VERTROUWEN OP

DE „EXTRA KILOMETERS” MOTOROLIE

(23% duurzamer)

‘S. MORGENS — De nieuwe VEEDOL laat direct starten — zelfs bij 20 graden onder nul!

‘S. MIDDAGS — U zult zich veel geld besparen met VEEDOL, omdat zij 23% duurzamer is... zij gaat langer mee!

‘S. NACHTS — U zult zich veilig gevoelen met VEEDOL. Deze motorolie gaat lang mee — en beschermt Uw motor. Gebruik vanaf heden de nieuwe VEEDOL!

VEEDOL

eenmaal het stuk aan de Staten is toegezonden, dan willen wij ons daarbij wel neerleggen.

„Maar dan is het wel een heel onmogelijke vraag van de Beurs „waar de Amigoe dan wel zijn inlichtingen vandaan haalt?”

Het antwoord is heel simplistisch: Bij Jan en alleman. We begrijpen dan ook niet dat de Beurs Woensdag 11. nog niet gehoord had het nieuws (voor de Beurs althans) wat de Amigoe toen schreef.

Het was even weinig nieuw, als wat de Beurs Zaterdag te voren schreef, „dat gelijkstelling Papiaments-Nederlands zou worden ingetrokken.”

En hiermede sluiten we deze discussie!

DE BONTE AVOND VAN DE CUROM.

Zaterdagavond 12 November a.s., aangevang 8 uur zal de Curom in het Kransgebouw een Bonte Avond geven, welke tevens door de radio uitgezonden zal worden.

Bedoeling van deze avond zal niet van te voren bekend gemaakt worden, maar zal ongetwijfeld voor allen een aangename verrassing betekenen. Wel kan reeds medegedeeld worden, dat het zeer gevarieerd zal zijn, waar zowel ernstige muziek als dansmuziek tot de horendheid van een pierement toe en daarnaast voordracht en zang ten gehore gebracht zullen worden.

Ter bestrijding van de grote kosten aan deze avond verbonden zal buiten een matig entree van 75 cent (voor de leden van de Curom op vertoon van lidmaatschapskaart 50 cent) aan deze avond als bijzondere attractie verbonden zijn een loterij en een zeer uitgebreide fancyfair met schiettent, rad van avontuur enz. enz. Daar vele Curaçaose Firma's zich zeer royaal hebben betoond, zijn de te winnen prijzen werkelijk enorm.

Het buffet is in de vertrouwde handen van den manager van Berliner Hof, den Heer Werner zodat dorst en honger met vertrouwen deze avond tegemoet kunnen zien.

Komt dus allen!

JOURNAAL DER FEESTELIJKHEDEN (Roxy).

Maandag en Dinsdag is in Roxy het journaal van de feestelijkheden ter gelegenheid van het 40-jarig regeringsjubileum van H.M. de Koningin vertoond.

We waren eraan gewend, dat dergelijke journaals meestal eentonig en slecht opgenomen zijn, doch hier is precies het omgekeerde het geval. Van het begin tot het eind is het boeiend, en toch niet zonder humor; een nationale film, waarop we trots mogen zijn.

Merkwaardig is, dat men de typische eigenaardigheden van zijn volk pas gaat beseffen, wanneer men aan andere levensomstandigheden, gewend is geraakt.

Merkwaardig is ook, dat hier een Staatshoofd door de straten rijdt, zonder de gebruikelijke dubbele rij soldaten en zonder te worden begeleid door een legertje motorpolitie. Ook de gebruikelijke militaire parade, zien we in ons land niet.

Als wellicht nog eens de gelegenheid wordt geboden dit journaal te zien, raden wij iedereen aan er heen te gaan. Men zal er geen spijt van hebben.

NIEUWE NOTARIS.

Naar we vernemen is de onlangs uit Nederland uitgekomen kandidaat-notaris Mr. Smeets, door Z.Exc. den Gouverneur benoemd tot Notaris in dit gebiedsdeel.

MAANSVERDUISTERING.

De bijna totale maansverduistering van Maandagavond was hier zeer mooi zichtbaar.

De verduistering was tegen 7 uur op haar hoogst en duurde in totaal bijna drie kwartier.

Statenvergadering.

Gisterenavond hebben de Staten de de laatste begrotingsresten behandeld van het jaar dat met rasse schreden ten einde spoed.

De enige gemachtigde van het Bestuur was de nieuwe administrateur van Financiën Mr. Franke, die als Spreker een goede indruk maakt. Op het extra woord van welkom door den Voorzitter antwoordde Mr. Franke dat de Staats-taak niet behoorlijk kan verricht worden zonder samenwerking van Bestuur en Staten. Naar zijn beste weten verlangde de Hr. Franken mede te werken en niet alleen zal hij deze medewerking bepalen tot de momenten dat hij als bestuurs-gemachtigde optreedt, maar ook in alle gevallen waarin iets tot het welzijn van Curaçao verricht kan worden.

Bij de algemene beschouwingen brak de Hr. Plantz een lans voor herziening van de verlofgeregeling en voor de ouden van dagen op de andere eilanden.

Dr. Maal was de woordvoerder van de talrijke klachten over het huidige optreden der douane en diende tegen dit optreden een motie in. De gemachtigde echter van het Bestuur wilde het aannemen van deze motie ontraden, daar deze uitging van de gedachte dat de douane fiscalie optrad. Dit was niet waar volgens deze Spr. het was een juist optreden overeenkomend met de Nederlandse jurisprudentie. Het bewijs was dat er niet alleen verhogingen waren maar ook verlagingen van invoerrechten. Ook achtte spreker de motie niet juist waarin tweemaal „ten onrechte” in voorkwam en bij aanname de Staten als rechtsprekend orgaan dus zouden optreden.

De Hr. Bichon wees hier echter op de kern der zaak, de vraag die reeds jaren in de Koloniale Raad is geuit; geef ons

St. Thomascollege

R. K. Mulo voor jongens.

Vanaf 16 t/m 23 November gelegenheid tot het inschrijven van nieuwe leerlingen voor het schooljaar 1939 telkens van 5 tot 7 uur n.m.

De leerlingen voor de 1ste klas moeten vóór 1 Juli 1939 zes jaar zijn.

Met het oog op de grote toeloop van de laatste jaren en om teleurstelling te voorkomen, gelieve men op een van de bovengenoemde dagen te komen en niet uit te stellen tot later.

Het hoofd der school,

Fr. CANUTUS.

2—1

St. Albertuscollege

(Filiaalschool van het St. Thomascollege.)

Vanaf 16 t/m 23 November gelegenheid tot het inschrijven van nieuwe leerlingen voor het schooljaar 1939 telkens van 5 tot 7 uur n.m.

De leerlingen voor de 1ste klas moeten vóór 1 Juli 1939 zes jaar zijn.

Met het oog op de grote toeloop van de laatste jaren en om teleurstelling te voorkomen, gelieve men op een van bovengenoemde dagen te komen en niet uit te stellen tot later.

Het Hoofd der school

Fr. ARNOUD.

2-1

een nieuw gedetailleerd tarief. En de Hr. Bichon liet de motie Maal veranderen in deze zin: Laat het Bestuur zich in de tarieven aan de oude praktijk houden totdat, door nieuwe tarieven een ieder weet met hoeveel de artikelen belast zijn.

Deze motie werd met algemene stemmen aangenomen.

Ten slotte sprak Dr. da Costa Gomez over de sociale mistoestand der tijdelijke hulpcommiesen, die moeten werken voor f 4.— per dag.

Bij de artikelen kwam het eerst in geding de ambtenaar voor de registratie. De moeilijkheid bleek vooral hierin te zitten dat deze ambtenaar al op Curaçao was, terwijl de gelden nog niet gevorderd waren. De Bestuurs-gemachtigde verklaarde dit als een casus perplexus, waarvoor het Bestuur stond toen het telegrafisch bericht kreeg dat deze ambtenaar alleen beschikbaar was de laatste maanden van 1938 en begin 1939. Daarom konden de Staten niet tijdig meer gehoord worden. Toch waren er bij stemming nog 5 leden tegen.

Vóór de katholieken en de Hr. Plantz. De tweede persoon die in het geding kwam en het zelfs heeft moeten afleggen was de landbouwingenieur.

De Heer Maal had hier een motie met dubbele inhoud; geen landbouwingenieur maar geld voor dammen.

De Hr. da Costa Gomez kon zich hiermee niet verenigen. Wat betreft de dammen was reeds bij de begroting de wens van de Staten naar voren gebracht. Dit kon dus thans achterwege blijven. Wat de landbouwingenieur betreft, was het hier de hoofdzaak de bezetting van economische zaken. De Hr. Da Costa Gomez was niet van mening dat hier de zaken zo omvangrijk waren dat én voor sociale én voor economische zaken elk een chef van dienst nodig was. De Hr. Da Costa Gomez kwam dan met een motie om de landbouwingenieur te schrappen en het bestuur in overweging te geven de huidige chef van dienst Sociale zaken tevens te belasten met economische.

De Hr. Bichon heeft tegen beide moties bezwaar; tegen die van Da Costa Gomez dit, dat deze niet behandeld is in de afdelingen; verder meent hij het niet juist dat de Staten zich uitdrukken hoe de subdepartementen worden bezet.

Na ampele besprekingen werd de motie Maal aangenomen in zover besnoeid door de Heer Bichon, dat alleen het afwijzen van de landbouwingenieur ervan overbleef. Ook de bestuurs-gemachtigde had nog eerst medegedeeld dat het Bestuur genegen was in overweging te nemen om deze ingenieur te schrappen.

WERELD IN VOGELVLUCHT.

NEDERLAND.

Uit de Beurs- en Nieuwsberichten.

Jhr. Beelaerts van Blokland zal de retourvlucht medemaken van het K.L.M. toestel dat eind December uit Zuid-Afrika vertrekt.

De 6de December zal het toestel uit Amsterdam vertrekken. De reis gaat dan via Napels, Cairo en langs de Nijl dwars door Afrika naar Johannesburg, dat op de 6de dag wordt bereikt. Het verblijf in Zuid Afrika zal 15 dagen duren. Het toestel zal uit Kaapstad de terugtocht aanvaarden en hoort dan de 31e December weer in Nederland terug te zijn.

LA CASA HOLANDESA

Breedestr. 83, Otrab. Telefoon 302.

Steeds voorradig:

Witte kool

Roode kool

Wortelen

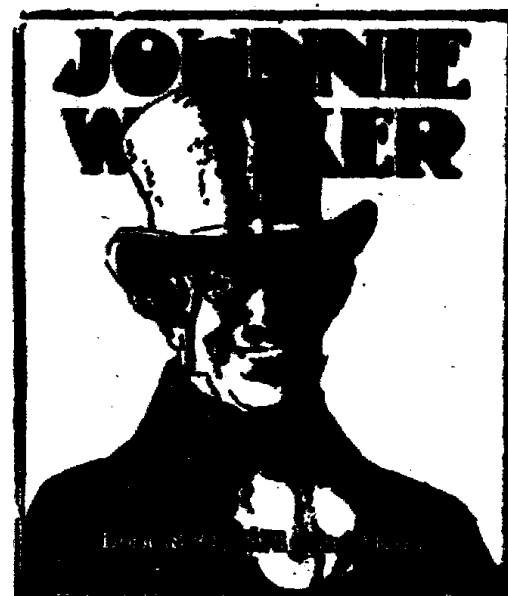
Knolraap

Prima Aardappelen,

alle soorten.

W. MAAT.

CASA HOLANDESA Otrabanda

JOHNNIE WALKER

Geen betere WHISKY te verkrijgen
MORRIS E. OUREL & SONS
Agents.

Halve vrienden zijn soms gevaarlijker dan hele vijanden.

Een ziel, die zich zelf weet te verheffen, verheft ook de wereld.

Omdat de wijzere meestal steeds toegeeft, duurt de wereldheerschappij van de dwaasheid voort.

In het kader der viering van het 25 jarig bestaan der Nederlandse Handels-hogeschool te Rotterdam hield Prof. Bruins een rede voor de Vereniging Studebielangen, over het onderwerp „Handelspolitiek voorheen en thans”. Hirschfeld sprak over de handelspolitieke betrekkingen tussen Nederland en Duitsland, waarbij hij ontdekte dat de oorlog onder de huidige omstandigheden een belemmering zou betekenen voor het wederzijdse handelsverkeer.

NOOIT AFGEMAT door het klimaat

en geen
„overgeslagen“
dagen.

„Mijn vriendinnen verwonderen zich er over, dat ik altijd fit ben, altijd vrij van hoofdpijn, dat ik me niet uit het publieke leven behoef terug te trekken, en dat ik geen „overgeslagen“ dagen ken. Zij begrijpen eigenlijk niet, waarom ik me beter voel dan zij. Ben ik dan een wondermensch, dat ik nooit prikkelbaar ben, nooit zoo afgemat? Mijn geheim? Niets geheimzinnigs. Alleen maar Kalzan. „Alle vrouwen moeten eigenlijk Kalzan gebruiken,“ zei laatst mijn dokter. „Dat houdt ze jong, omdat het de teere organen in het lichaam beschermt tegen het uitputten van de klimaat. Kalzan, het calcium-natrium voedsel, geeft het lichaam de noodzakelijke voedingsstoffen, welke het vrijwaren voor minerale ondervoeding, de bron van alle narigheid.“

„Met het gebruik van Kalzan heb ik zeer gunstige resultaten bereikt. Niet alleen, dat Kalzan de bloedingsvermindert, doch de algemeene gezondheid verbetert.“
Meer. J. A. B. te R.

KALZAN IS VERKRIJGBAAR IN
ALLE APOTHEKEN

KALZAN

HET CALCIUM-NATRIUM VOEDSEL

Aanbesteding

Ondergetekende zal op 21 November 1938 namens het R. K. Vicariaat van Curaçao ten huize Brionplein No. 2 in het openbaar aanbesteden in percelen of in massa:

Perceel A: het bouwen van een R.K. Bijz. School voor G.L.O. te Oranjestad te Aruba.

Perceel B: het bouwen van een R.K. Bijz. School voor G.L.O. te Noord Aruba.

Perceel C: het bouwen van een R.K. Bijz. School voor G.L.O. te St. Cruz Aruba.

Perceel D: het bouwen van een overdekte openluchtspeelplaats bij de R.K. Bijz. School te Oranjestad Aruba.

Bestektekeningen zijn vanaf Vrijdag 11 November 1938 te verkrijgen ten kantore van den architect, Huize Morgenster Cas Chiquito te Curaçao, of aan de R. K. Pastorie Oranjestad Aruba tegen betaling van f 5.-- per perceel. Restitutie bij ongeschonden inlevering, binnen 6 dagen na aanbesteding, f 4.-- per perceel. Inlichtingen volgens bestek.

Namens het Apost. Vicariaat van Curaçao:
de Architect G. O. VETTER.

AANBESTEDING.

Ondergetekende zal op 21 November 1938 namens het R. K. Vicariaat van Curaçao ten huize Brionplein No. 2 in het openbaar aanbesteden:

Het bouwen van een W.C. gelegenheid en een overdekte openluchtspeelplaats bij de R. K. St. Josephschool te Pietermaai Curaçao en het bouwen van een overdekte openluchtspeelplaats bij de R. K. Bijz. School te Kralendijk op Bonaire.

Bestektekeningen zijn vanaf Vrijdag 11 November 1938 te verkrijgen ten kantore van den architect, huize Morgenster Cas Chikito te Curaçao tegen betaling van f 5.-- per perceel. Restitutie bij ongeschonden inlevering binnen 6 dagen na aanbesteding f 4 per perceel. Inlichtingen volgens bestek.

Namens het Apost. Vicariaat van Curaçao:
De Architect G. O. VETTER.

Wanneer nierziekte U s' nachts wakker maakt.

ALS UW BLAAS GEIRRITEERD IS

ALS DE AFVOER MOEILIK IS.
ALS RUGPIJN U HINDERT.

REINIG DE VERGIFTIGE STOFFEN
EN ZUREN UIT UW NIEREN.

Verbeter Uw gezondheid.

Als U zich niet wel voelt, als u zenuwachtig is en als U somtijds duizelig wordt en rugpijn heeft, let dan op uw nieren en leer meer van uw eigen.

Door de tere „filters“ van uw nieren, worden zuren en vergif uit het bloed verwijderd door middel van uw blaas. Soms zijn deze „filters“ verstopt met vergif en werken de nieren niet goed; dan moeten ze goed gereinigd worden.

Het medicijn, waarop U kunt vertrouwen, die zeker doel treft en daarbij spotgoedkoop is, is Haarlemmer Olie capsule van 't merk „MEDALLA DE ORO“. U kunt niet falen met dit grootse medicijn, omdat het de menschen al 50 jaar helpt. Het stilt de pijn en verwijdert urinezuren en maakt tevens een eind aan reumathiek, zenuwachtigheid en rugpijn.

Indien U deze verschijnselen gevoelt, als rugpijn, nervositeit, wakker worden 's nachts, weinig en pijnlijke afvoer, kramp aan de voeten, transpireren in de handen en oogpijn, koopt dan voor f 0.75 een doosje van het welbekende diuretische dat helemaal veilig is, bij welke apotheek ook. Op de eerste dag al zal het helpen. Let, dat u Haarlemmer Olie capsules krijgt van het merk „MEDALLA DE ORO“ (Gold Medal) — de echte — de ingrediënten komen direct van uit Haarlem, Holland.

6

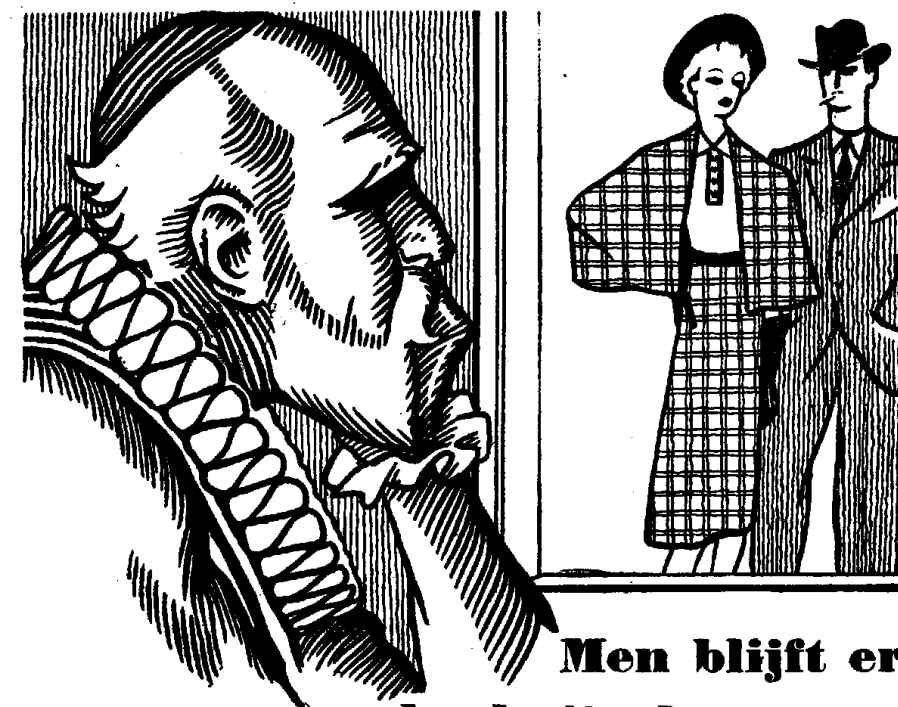
EEN GENEESMIDDEL, WAARDOOR
MEN RIDDER WERD.

Heden ten dage lijden nog grote gebieden op aarde onder de malariaplaag. Vroeger was malaria echter nog veel meer verbreid en bovendien ook in landen, waar zij tegenwoordig praktisch geheel uitgeroeid is. Hierdoor kon aan het eind van de 17e eeuw een onzekere Robert Talbor groot succes behalen door vele gelukkige genezingen, die hij met zijn kina-preparaat „arcanum“ volbracht. Koning Karel II van Engeland, die hij van zijn vierdaagse koorts genas, verleende hem in 1678 de titel van ridder. Toen Talbor later naar Frankrijk ging, vruchtte hij daar groot opzien door de genezing van den Dauphin, de zoon van Lodewijk XIV, en van vele andere hooggeplaatste personen als de Hertog van Bourgogne, de Hertog van Anjou, de Graaf van Berry en Madame de Colligny. Lodewijk XIV gaf opdracht het geheim van Talbor af te kopen, terwijl Lodewijk's nicht, Louise van Orléans, Koningin van Spanje, Talbor tot haar lijfarts benoemde. Zoals gezegd was het „arcanum“ van Talbor een kina-toebereiding. De kina-bast genoot weldra een grote populariteit als geneesmiddel tegen koortsen.

Thans is de kina-bast geheel in onbruik geraakt. In 1820 hebben Pelletier en Caventou het meest werkzame bestanddeel, n.l. de Kinine, er uit afgezonderd, en sindsdien is dit het specifieke genees- en voorbehoedmiddel bij malaria geworden.

Als prophylaxe beveelt de Malaria-commissie van de Volkenbond een dagelijkse dosis van 400 mg. aan gedurende het gehele malaria-seizoen en voor de behandeling een dagelijkse dosis van 1 — 1,2 gram gedurende 5 — 7 dagen. Nakuren worden niet gedaan, doch ieder recidief wordt op dezelfde wijze behandeld.

M. Ned. 22.

Men blijft er
heel zijn leven bij.

Wat is de mensch

een wispelturigh dingh!

Hij wisselt sijn ghewaet

naer 't jaerghettj;

Hij draeyt ghelijck

een wintvaen, in een kringh -

Maer BOLS... daer blijft hij

héél sijn leven bij!

BOLS

ELKEN DAG EEN GLAASJE

NIVO

SPORT - RUBRIEK

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond“.

WEDSTRIJD UITSLAGEN.

Jong Hollandia 1 — Feyenoord ij	5—2.
Asiento 2 — Hercules 2	3—3.
Arsenal — D.C.C.	1—1.
Atletico — Sparta	0—0.
J. Holland (Junior) — Hercules (Junior)	2—1.

Ingeschreven: Hercules Junior: C. Varsovia, H. Lei, H. Curiel, R. Willems, M. Jansen, W. Koenen.

de 1 November 1938, door de vereniging Transvaal opgelegd aan haar lid A. LONING HING.

De spelers J. LEONORA (Jong Holland), B. ISENIA (Scherpenheuvel) en J. SIMON (Feyenoord) zijn door het Bondsbestuur geschorst, voor de tijd van 6 weken, ingevolge Art. 13 lid 1e en Art. 15 v/h H.R. ingaande 19 October 1938.

De spelers J. COFFIE (Scherpenheuvel) en M. HERNANDEZ (Feyenoord) zijn voor de tijd van 3 maanden en de speler A. RIB (R.C.C.) voor de tijd van 4 maanden door het Bondsbestuur geschorst, ingevolge Art. 13 lid 1e en Art. 15 v/h H.R. ingaande 19 October 1938.

Tot het verband van de C.V.B. is toegetreden de R.K.V.V. „Bless Our Young Sport“ afgekort R.K.V.V. „B.O.Y.S“. Het Bestuur is als volgt samengesteld:

Voorzitter	R. de Rooy (Roodeweg 131)
Secretaris	F. de Rooy
Commissarissen	A. Jesurun A. Kaersenhout.

De kleuren van deze vereniging zijn zwart-geel.
Shirt: Verticaal gestreept, zwart-geel.
Broek: Zwart.
Kousen: Geel met zwarte strepen aan de rand.

ELFTALOPGAVEN OVER DE MAAND NOVEMBER 1938.

ARSENAL: C. E. Sambo, C. H. Marques, M. F. Martina, E. V. Thielman, M. A. Penha, J. E. Isebio, H. A. Paula, J. E. de Leon, E. G. Lopez Penha, W. R. Wout.

ASIENTO 1: M. Nieuwkerk, D. Boll, W. Lambij, A. de Wolf, C. Bloemendaal, A. Godehart, L. Opschoor, A. v. Noort, P. Kroon, Th. Boelhouwer, I. de Jong.

ASIENTO 2: N. Vermeulen, C. den Boef, G. de Nieuwe, P. Houting, H. Rigaud, E. Fosbrook, L. Nebbeling, H. Fernhout, J. de Boer, D. Dussel, J. Hendriks.

ATLANTICO: J. Boelein, A. Servanie, C. Maduro, E. Hooi, O. Nica, E. Dams, F. Martina, M. Martines, M. Stuart, L. Jeanpierre, F. Nica.

ATLETICO: ONGEWIJZIGD.

BE QUICK: E. Weyman, J. Thode, H. Mackay, A. Arion, A. v. Aanholt, R. Rosina, R. Rosina, V. Ospacio, E. Winklaar, S. Silberio, M. Pietersz, M. Janga.

D.C.C.: ONGEWIJZIGD.

FEYENOORD 1: S. v. Dinter, J. Pieters, J. de Windt, M. Davelaar, W. Curiel, A. Paulina, J. Steennijn, H. Gerancia, F. Jansen, R. Bernabela.

FEYENOORD 2: ONGEWIJZIGD.

HERCULES 1: ONGEWIJZIGD.

HERCULES 2: ONGEWIJZIGD.

HILVERSUM: A. Cato, H. Tremus, A. Francisca, E. Petronilla, J. Scorea, H. Correa, P. Cato, P. Scorea, A. Martina, E. Maduro, E. Elizabeth.

HOLLANDIA 1: ONGEWIJZIGD.

HOLLANDIA 2: ONGEWIJZIGD.

JONG CURACAO: J. Ilario, J. Martina, E. de Lannoy, C. Williams, V. V. Winklaar, I. Williams, E. Casiano, J. Ra-

mulfo, P. de Haas, E. Josefa, E. de Windt.

R.C.C.1: ONGEWIJZIGD.

R.C.C. 2: P. M. Laken, C. Laurens, R. de Windt, O. Martina, J. Daal, J. Ponce, J. Vos, C. Hellmeyer, Ch. de Jongh, G. de Rooy, O. Profeet.

JONG HOLLAND 1: ????????

JONG HOLLAND 2: ????????

SCHERPENHEUVEL 1: Th. Newton, V. Kleinmoedig, P. Laurens, H. de Windt, J. P. Coffie, C. Arion, L. Elizabeth, E. Nahr, S. Cathalina, D. Conception.

SCHERPENHEUVEL 2: S. Fingal, E. Bronswinkel, E. Maduro, V. Jansen, N. T. Hilhorst, S. G. T. d.c. Gomez, H. Kellie, M. Esteban, G. J. Weyers, F. Ridderstraat, S. Gomez.

SPARTA: M. Damasco, A. Martina, E. E. de Lannoy, M. de Lima, R. Scorea, A. Virginia, C. M. Lira, P. Cijntje, F. Willems, C. Laurens, H. B. Hatot.

S.U.B.T. 1: C. W. Grovell, L. Jandrop, A. J. Maduro, W. F. Abad, J. C. Jacob, J. Cecilia, J. Pietersz, M. de Castro, C. Bosch, V. Everts, E. Ruiz.

S.U.B.T. 2: I. Dania, E. R. A. Jansen, E. F. Doran, H. A. Maduro, H. T. Bakhuise, C. H. Reyes, J. v. Aanholt, M. Cassimir, F. Hernandez, E. Moesker, J. Nahr.

TRANSVAAL 1: L. Casper, A. de Kopp, L. Willems, A. Bosnie, H. Jurrjens, D. Jones, A. Naaldijk, W. Mau Asam, M. har, W. Goedhart, H. Kohinor.

De vereniging Transvaal heeft haar 2de elftal uit de reserve A-klasse competitie teruggetrokken.

HET BESTUUR.

CHINOL

DE DEGELIJKSTE
LAKVERF VOOR
BINNEN en BUITEN

Duurzaam
Kleurecht
Elastisch
Weerbestendig

Vet van Vettewinkel

H. VETTEWINKEL EN ZONEN - AMSTERDAM

Verkrijgbaar
in alle
provisiewinkels.

voor
prijzen
enz.
C. WINKEL & ZONEN.

Vereeniging voor Ziekenhuis- verpleging op Curaçao

Vergoedt Hospitalkosten tot een maximum van 20 ligdagen, III Klasse, en Operatiekosten tot een maximum van f 100.-- per jaar, tegen betaling van een premie van 52 ct. per persoon per maand. Kinderen beneden de 15 jaren 31 ct. per maand. Entréegeld 50 ct. per persoon.

Premies moeten in de eerste maand van elke kwartaal VOORUIT WORDEN BETAALD ten kantore van den Penningmeester, de Heer C. Z. Gorsira, Handelskade 26A (boven All America Cables). Wacht dus niet op den Looier!

Leden die achterstallig zijn in de betaling van hun premies worden verzocht zich tot den Penningmeester te vervoegen om tot een regeling te komen.

9-2

Aankomst en vertrek der schepen gedurende de maand November 1938.

9 Fransch	Cuba	Prt. Cabello	Prt. Colombia.
9	San Mateo	Le Havre	Cristobal.
10 Ned.	Medea	New-York	Aruba—Maracaibo
10 Duitsch	Cordillera	Prt. Cabello	Prt. Colombia
10	Ingrid-Horn	" Colombia	" Cabello
10 Italië	Celina	La Guaira	Cristobal
11 Ned.	El Libeator	Maracaibo	Aruba—Maracaibo
11	Calypso	Prt. Cabello	Prt. Cabello—New-York
11	Bacchus	Cristobal	Aruba—Maracaibo
12 Fransch	Wisconsin		Le Havre